Dosarul nr.2a-620/23 Judecător: Larisa Lavric
2-18122530-02-2a-14022023

**D E C I Z I E**

05 octombrie 2023 mun. *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel *****

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Vitalie Cotorobai şi Angela Braga

Grefier Sergiu Nazarenco

examinând în ședința publică apelul declarat de A***** în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de A***** împotriva S.R.L ”Program Net Grup”, intervenienți accesorii Talmaci Vitalie, SA ”Alliance Investments Group” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru, din 07 mai 2019, prin care acțiunea a fost respinsă.

**c o n s t a t ă:**

La data de 22 14 2017, A***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L ”Program Net Grup”, intervenienți accesorii Talmaci Vitalie, SA ”Alliance Investments Group” solicitând:

- încasarea din contul S.R.L ”Program Net Grup” în beneficiul BNAA suma d 57872 lei cu titlu de despăgubire de asigurare.

În motivarea acțiunii, se menționează că, la data de 02 ianuarie 2017 pe str. Negruzzi, mun. ***** a avut loc accidentul rutier cu implicarea autovehiculului Mercedes Viano, nr/î KLS 7 şi Dacia Logan, cu nr/î ANAY 628, la volanul căruia se, afla Tălmăci Vitalie.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03643538, vinovat de reducerea accidentului rutier a fost recunoscut Tălmăci Vitalie, conducătorul mijlocului de transport Dacia Logan, nr/î ANAY 628, nefiind contestată.

Explică că la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, Talmaci Vitalie a prezentat polița de asigurare RCA-00273131, asiguratul fiind Chiperi Ion, or, la momentul producerii accidentului, mijlocul de transport Dacia Logan cu nr/î AN 628 nu era asigurat pentru cazuri de răspundere civilă auto. Astfel, deținătorul automobilului - S.R.L „Program Net Grup” în temeiul dreptului de posesie a mijlocului de transport, confirmat prin

certificatul de înmatriculare, nu a încheiat un contract de asigurare pentru cazurile de răspundere civilă auto, în temeiul Legii nr. 414.

Cele indicate se confirmă inclusiv prin răspunsul „Alliance Insurance Group" SA nr.661 din 1.04.2017, iar conform răspunsului Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 04-1634 se atestă că proprietarul mijlocului de transport de model Dacia Logan, nr. înmatriculare ANAY :28 este Chiperi Ion, iar la data de 02.01.2017 asupra mijlocului de transport se înregistrează existența contractului de comodat în favoarea S.R.L „Program Net Grup". Urmare efectuării Raportului de evaluare a pagubei s-a stabilit mărimea prejudiciului cauzat automobilului [Mercedes Viano cu nr/î KLS 7 în mărime de 60 372,00 lei.

La data de 10 aprilie 2017 persoana păgubită a solicitat achitarea despăgubirii, iar la data 22 iunie 2017 a fost încheiat acordul FVS/058/17, fiind convenită mărimea prejudiciului material în sumă de 57 872 lei, transferată în contul persoanei păgubite la data de 28 iunie 2017.

Reclamantul a indicat în cerere că deoarece S.R.L „Program Net Grup" nu a respectat normele legale imperative prevăzute la art.4 alin. 1 din Legea Nr.414 din 22.12.2006 şi anume, având în posesiune un autovehicul supus înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova, nu a respectat obligația de a se asigura pentru caz de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul, BNAA a întreprins, în temeiul art. 33 alin.(3), acțiuni corespunzătoare în vederea achitării, din mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii (FPVS), a despăgubirii de asigurare pentru daunele cauzate.

Totodată, potrivit art.8 alin.(4/1) din Legea nr.414, în cazul înstrăinării autovehiculului, dobânditorul are opțiunea de a modifica contractul de asigurare sau de a-1 menține dacă riscul său este asigurat în temeiul acestui contract.

În acest sens dat fiind faptului S.R.L „Program Net Grup" în calitatea sa de posesor al mijlocului transport, urmează să răspundă de suportarea prejudiciului material de către Tălmăci Vitalie, iar BNAA în baza dreptului său de regres, s-a adresat către pârât, la data de 3 iulie 2017, în ordinea procedurii prealabile cu pretenția nr.02- 1199/17 privind recuperarea despăgubirii acordate, prin care a acordat un termen de 7 zile pentru achitarea benevolă a despăgubirii achitate persoanei păgubite, precum şi a cheltuielilor suportate de BNAA pentru constatarea şi evaluarea pagubei.

Solicită reclamantul ***încasarea din contul „Program Net Grup" S.R.L a sumei de 57872,00 lei, cu titlu de despăgubire de asigurare şi cheltuielile de judecare a cauzei care se compun din taxa de stat în sumă de 1736,00 lei şi cheltuielile de asistență juridică - 2 500 lei***.

Prin hotărârea judecătoriei *****, sediul Centru, din 07 mai 2019, acțiunea depusă de Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule (B.N.A.A.) împotriva S.R.L "Program Net Grup", intervenienți accesorii Talmaci Vitalie, SA "Alliance Investments Group" cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată, a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția dată de către prima instanță, la data de 22 mai 2019 Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule (B.N.A.A.) a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru, din 07 mai 2019, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admiterea integrală a acțiunii reclamantului.

În motivarea apelului declarat a reiterat motivele de fapt și de drept din acțiunea depusă în instanța de judecată, menționând că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe este

neîntemeiată şi ilegală dat fiind faptului că instanța nu a luat în considerație faptul că vinovat de producerea accidentului rutier din 2 ianuarie 2017, şi, implicit, de suportarea prejudiciului material în urma acestuia de către persoana păgubită, se face Tălmăci Vitalie, în conformitate cu prevederile art. 1403, alin. 1 Cod Civil, care prevede că comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăție de prepusul său în funcțiile care i s-au încredințat.

În acest fel norma respectivă consacră răspunderea comitentului, în situația din speță S.R.L „Program Net pentru prejudiciul cauzat de prepusul său Tălmăci Vitalie.

Astfel, având în vedere faptul că acesta a cauzat un prejudiciu material persoanei păgubite, îndeplinind funcțiile în interesul S.R.L „Program Net Grup" ultima apare în calitate de reprezentant al comitentului. Ca urmare a acestui fapt, se prezumă că prejudiciul cauzat conform datelor din speță s-a produs în exercițiul funcțiilor încredințate de „Program Net Grup", şi prin urmare cauzat prin acțiunile ultimului.

Respectiv, confirmă apelantul că instanța de fond a examinat respectiva cauză cu aplicarea eronată a normelor de drept și a emis o hotărâre neîntemeiată pasibilă de a fi casată cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii.

Reprezentantul apelantului Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule (B.N.A.A.), avocatul Josanu Dumitru a susținut apelul declarat integral și a solicitat admiterea lui în sensul formulat.

Reprezentantul intimatului S.R.L „Program Net Grup", fiind citat legal prin intermediul poștei electronice, în ședință nu s-a prezentat, din care considerente, în temeiul art.art.102 alin.(4/1), şi 379 alin.(1) CPC, Colegiul a dispus examinarea cauzei în absența acestuia.

Intimatul Talmaci Vitalie, fiind citat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, nu s-a prezentat din care considerente, în temeiul art.art.102 alin.(4/1), şi 379 alin.(1) CPC, Colegiul a dispus examinarea cauzei în absența acestuia.

Reprezentantul intimatului SA „Alliance Investments Group", fiind citat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, nu s-a prezentat din care considerente, în temeiul art.art.102 alin.(4/1), şi 379 alin.(1) CPC, Colegiul a dispus examinarea cauzei în absența acestuia.

Audiind reprezentantul părții prezente la proces, studiind cererea de apel în cumul cu materialele cauzei, Colegiul Civil consideră necesar de respinge cererea de apel și a menține hotărârea instanței de fond din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit art.25 alin.(1) CPC, instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților şi intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile şi explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedință de judecată.

În corespundere cu prevederile art.117 alin.(1) şi (2) CPC, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părților, precum şi altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din

explicațiile părților şi ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Conform art.118 alin.(1) şi (3) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În baza art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

Potrivit dispozițiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-i-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acţiuni civile, precum şi a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod şi de alte legi.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţa de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în

acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit alin.(2) neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.11 alin.(1) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Potrivit alin.(2) al aceluiași articol în special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Dispozițiile art.12 Cod civil caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luând în considerare natura și scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum și uzanțele și practicile pertinente.

În temeiul art.13 alin.(1)-(3) Cod civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

În cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

Dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.

Dispozițiile art.14 alin.(1) şi (2) Cod civil indică că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat.

Nici o persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

În temeiul art.15 alin.(1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În temeiul art.16 alin.(1) Cod civil apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoașterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;

d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;

e) impunerea la executarea obligației în natură;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității;

i) rezoluțiunea sau modificarea contractului;

j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică;

k) alte căi prevăzute de lege.

În temeiul alin.(2) al aceluiași articol metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sânt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Din materialele cauzei instanța de apel a stabilit că la data de 02 ianuarie 2017 pe str. Negruzzi, mun. ***** a avut loc accidentul rutier cu implicarea autovehiculului de model Mercedes , nr/î KFS 7 şi Dacia Logan, cu nr/î ANAY 628, la volanul căruia se afla Tălmăci Vitalie, conducătorul mijlocului de transport Dacia Logan, n/î ANAY 628.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03643538, vinovat de crearea accidentului rutier a fost recunoscut Tălmăci Vitalie, conducătorul mijlocului de transport Dacia Logan, nr/î ANAY 628.

Conform poliței de asigurare RCA-00273131, prezentat de către Tălmăci Vitalie la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, proprietarul mijlocului de transport, şi, respectiv asiguratul în temeiul poliței de asigurare s-a identificat Chiperi Ion.

Potrivit acordului cu privire la reziliere contractului de locațiune nr.76/a din 28.09.2016 și şi actului de predare-primire a mijlocului de port de model Dacia Logan cu nr/î ANAY 628 se constată că părțile contractului de locațiune S.R.L ”Program Net Grup” și Chiperi Ion decid de a rezilia contractul de locațiune. Ca efect al rezilierii contractului de locațiune va fi anulat pașaportul tehnic al mijlocului de port de model Dacia Logan cu nr/î ANAY 628, rezilierea contractului şi radierea ficatului de înmatriculare a autoturismului în cauză fiind aprobată prin Ordinul nr.107 18.11.2016.

Faptul excluderii mijlocului de transport de model Dacia Logan cu nr/î ANAY 628 din licență seria AMMII nr.051861 eliberată pârâtei S.R.L ,,Program Net Grup” pentru genul de activitate: transport rutier contra cost de persoane în regim de taxi, valabilă până la 4.2019, se confirmă prin răspunsul Agenției Servicii Publice, Departamentul înregistrare licențiere a unităților de drept, Direcția licențiere a unităților de drept nr.145/27.03.2018, care se atestă excluderea din anexă la licență la data de 16.11.2016.

De asemenea, din conținutul contractului de locațiune cu drept de răscumpărare nr.48 se reține că la data de 05.12.2016 Chiperi Ion - proprietarul autovehiculului de model Dacia ; cu nr/î ANAY 628 a transmis lui Iordanov Alexei în folosință şi posesie temporară locul de transport indicat, pentru transportarea pasagerilor.

Prin acțiunea depusă împotriva S.R.L ”Program Net Grup”, intervenienți accesorii Talmaci Vitalie, SA ”Alliance Investments Group” reclamantul, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a solicitat încasarea din contul S.R.L ”Program Net Grup” în beneficiul BNAA suma de 57872 lei cu titlu de despăgubire de asigurare.

Fiind investită cu examinarea cauzei civile prima instanța a dispus respingerea acțiunii depuse de reclamanta Biroul National al Asiguratorilor de Autovehicule ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel prima instanță a reținut că la momentul producerii accentului rutier-02.02.2017 S.R.L ”Program Net Grup” nu poseda izvorul de pericol sporit - mijlocul de transport de model Dacia Logan cu n/î. ANAY 628, acesta fiind exclus din anexa la licența anexa la licența seria AMMII nr.051861, deținută de pîrîtă pentru transportarea persoanelor în regim de taxi, cu radierea certificatului de înmatriculare în legătură cu rezilierea contractului de locaţiune76/a din 28.09.2016, încheiat cu proprietarul Chiperi Ion.

Raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele

de fapt și de drept invocate, ***Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este una corectă.***

În contextul pretențiilor deduse judecații Colegiul reiterează prevederile art.1410 alin.(1)-(2) din Codul civil, 1) Persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalațiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanțelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcții etc.) au obligația să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unei forţe majore (cu excepția cazurilor în care dauna a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenția persoanei vătămate.

Obligația de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit.

Art.1415 alin.(1) Cod civil prevede că persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art.1 din Legea nr.414 din 22.12.2006, cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, Prezenta lege reglementează raporturile juridice dintre asigurători, asigurați şi persoane terțe ce derivă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, precum şi modul de realizare a acestui tip de asigurare.

Potrivit art.2 din Legea nr.414 din 22.12.2006, asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuare - asigurare obligatorie de răspundere civilă auto) – contract de asigurare, probat prin polița de asigurare RCA şi/sau certificat de asigurare „Carte Verde”, prin care un asigurător licențiat, în condițiile prezentei legi, să practice asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se obligă, în baza unei prime plătite de asigurat, să despăgubească prejudiciile cauzate prin accident de autovehicul în perioada de valabilitate a contractului de asigurare

În temeiul art.4 alin.(1) din aceiași Lege statuează că, persoanele fizice şi persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sânt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării

În corespundere cu prevederile art. 33 alin. (1), (4) și (8)al Legii nominalizate, (1) Fondul de protecție a victimelor străzii se instituie în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente produse de autovehicule ai căror proprietari sau utilizatori nu au respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, de autovehicule neidentificate şi/sau obținute pe cale ilicită.

(4) Fondul de protecție a victimelor străzii se administrează şi se utilizează de către Biroul Național, potrivit actelor normative ale autorității de supraveghere, emise în acest sens. Cheltuielile de constituire, administrare şi utilizare a mijloacelor fondului se vor acoperi din disponibilitățile lui.

8) În vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de protecție a victimelor străzii, Biroul Național poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acțiune de regres față de persoanele răspunzătoare de prejudiciu.

Raportând dispozițiile normelor citate mai sus la circumstanțele cauzei, Colegiul conchide

ca pretențiile reclamantului cu privire la încasarea din contul S.R.L ”Program Net Grup” în beneficiul BNAA suma de 57872 lei cu titlu de despăgubire de asigurare sunt lipsite de careva temei juridic, or la momentul producerii accidentului rutier-02.02.2017 pârâtul S.R.L ”Program Net Grup” nu mai poseda izvorul de pericol sporit- mijlocul de transport de model Dacia Logan cu n/î ANAY 628, aceasta fiind exclus din licența seria AMMII nt.051861, deținută pe de pîrîta pentru transportarea persoanelor în regim de taxi, cu radierea certificatului de înmatriculare în legătură cu rezilierea contractului de locaţiune76/a din 28.09.2016, încheiat cu proprietarul Chiperi Ion.

Astfel, în condițiile în care din momentul semnării acordului de reziliere a contractului de locațiune, a actului de primire a mijlocul de transport de model Dacia Logan cu n/î ANAY 628, posesiunea a încetat, pârâtul nu avea careva obligații să se asigure cazuri civilă auto, or, conform legii obligația de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care și-a asumat paza izvorului de pericol sporit.

Argumentele invocate de reprezentantul apelantului BNAA precum că automobilul este utilizat de către S.R.L ”Program Net Grup” sunt nefondate şi contravin următoarelor norme legale:

Art. 3 a Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006 prevede că, obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a proprietarului și/sau utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

Art. 15 alin.(1) Legii nr.414-XVI din 22.12.2006 stipulează că, Asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul, precum şi în cazul în care, la data accidentului:

a) utilizatorul nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între proprietar sau utilizator şi asigurător;

b) utilizatorul sau asiguratul nu posedă permis de conducere de categoria respectivă;

c) utilizatorul sau asiguratul nu a respectat obligațiile tehnice legale cu privire la starea şi siguranța autovehiculului

Din răspunsul Agenției Servicii Publice a RM, Departamentul Înregistrare și Licențiere a Unităților de drept, Direcția Licențiere a unităților de drept nr.145 din 27.03.2018 rezultă că începând cu 14.09.2015, mijlocul de transport Dacia Logan cu n/î ANAY 628 a fost inclus în anexă la licența seria AMMII nr.051861, titular de licență pentru genul de activitate „ transport rutier contra cost de persoane în regim de taxi”, eliberată S.R.L ”Program Net Grup” la 29.04.2014, valabilă pînă la 29.04.2019. ***Totodată informează că mijlocul de transport sus -menționat a fost exclus din anexă la licență pe 16.11.2016.***

Respectiv, Colegiul accentuează că ***la momentul producerii accidentului rutier pârâtul S.R.L ”Program Net Grup” nu mai avea în posesiune automobilul Dacia Logan cu n/ î ANAY 628l, automobilul nu se afla în licența de activitate a S.R.L ”Program Net Grup”, iar șoferul Talmaci Vitalii nu este angajatul al S.R.L ”Program Net Grup” și pentru automobilul Dacia Logan nu i-a fost eliberată foaia de parcurs.***

În acest context sunt lipsite de careva temei de drept și se resping ca nefondate argumentele apelantului cu privire la răspunsul Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.04-1634 din 06.06.2017 prin care se atestă că proprietarul mijlocului de transport de model Dacia Logan cu n/î ANAY 628 este Chiperi Ion, iar la data de 2.01.2017, asupra mijlocului

de transport se înregistrează existența contractului de comodat, în favoarea S.R.L ”Program Net Grup”.

Or, probele administrate demonstrează cu certitudine că la momentul producerii accidentului rutier-***02.02.2017 pârâtul S.R.L ”Program Net Grup” nu mai poseda izvorul de pericol sporit- mijlocul de transport de model Dacia Logan cu n/î ANAY 628***, ***aceasta fiind exclus din licența seria AMMII nt.051861***, deținută de pîrîta pentru transportarea persoanelor în regim de taxi, cu radierea certificatului de înmatriculare în legătură cu rezilierea contractului de locațiune 76/a din 28.09.2016, încheiat cu proprietarul Chiperi Ion.

Prin urmare, sunt neîntemeiate și nu pot fi reținute argumente ale reclamantului/apelantului formulate în cererea de apel despre netemeinicia hotărârii primei instanțe, deoarece acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a hotărârii contestate.

Din considerentele menționate, având în vedere că soluția emisă de prima instanță este una corectă, argumentele apelantului fiind nefondate, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Or, potrivit Hotărârii Curţii Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanța de judecată nu constituie o excepție de la regulă.

Astfel, sacrificarea principiului preeminenței dreptului în sensul impunerii unei alte conduite decât cea prescrisă de către legislator va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a intimatului, deoarece asemenea acțiuni nu pot fi admise de către instanța de judecată decât în condițiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acțiunile arbitrare ale instanțe sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat.

Imparțialitatea este esențiala pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăși, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Mai mult decât atât, potrivit definiției date în jurisprudență CtEDO noțiunii de certitudine legală, se menționează inter alia că legislația națională trebuie să fie expusă cu o suficientă precizie pentru a oferi posibilitatea persoanelor de a-şi reglementa comportamentul în sensul posibilității obținerii unor ”consultații adecvate” de a prevedea în caz de necesitate la un nivel rezonabil, consecințele, ce pot surveni în rezultatul anumitor acțiuni (Sunday Times v UK 26.04.1979, § 49).

Certitudine legală impusă inter alia regulilor de procedură civilă în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile reclamantului, cât şi ale pârâtului, motiv pentru care instanța de judecată, nu este în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de drept de procedură civilă și cele materiale.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din

19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

Reieșind din cele expuse mai sus, în condițiile în care instanța de fond corect a aplicat normele de drept material și procedural, instanța de apel a constatat legalitatea hotărârii instanței de fond, argumentele contrare ale apelantului fiind combătute integral prin concluziile expuse mai sus, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil,

**d e c i d e:**

Se respinge apelul declarat de A*****.

Se menține hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru, din 07 mai 2019, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de A***** împotriva S.R.L ”Program Net Grup”, intervenienți accesorii Talmaci Vitalie, SA ”Alliance Investments Group” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare.

Decizia este definitivă și executorie, însă cu drept de recurs în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, la Curtea Supremă de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Vitalie Cotorobai

Angela Braga

Dosarul:nr.2a-620/23 Judecător: Larisa Lavric
2-18122530-02-2a-14022023

**D I S P O Z I T I V U L**
**D E C I Z I E I**

05 octombrie 2023 mun. *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel *****
În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Vitalie Cotorobai şi Angela

Braga

Grefier Sergiu

Nazarenco

examinând în ședința publică apelul declarat de A***** în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de A***** împotriva S.R.L ”Program Net Grup”, intervenienți accesorii Talmaci Vitalie, SA ”Alliance Investments Group” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru, din 07 mai 2019, prin care acțiunea a fost respinsă.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil,

**d e c i d e:**

Se respinge apelul declarat de A*****.

Se menține hotărârea Judecătoriei *****, sediul Centru, din 07 mai 2019, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de A***** împotriva S.R.L ”Program Net Grup”, intervenienți accesorii Talmaci Vitalie, SA ”Alliance Investments Group” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare.

Decizia este definitivă și executorie, însă cu drept de recurs în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, la Curtea Supremă de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Vitalie Cotorobai

Angela Braga